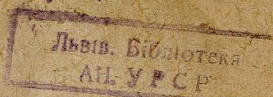

0610
Александр Барвінський.

26.440

З життя нашого духовенства

в 1-ій половині XIX ст.

(Частина із „Споминів з мого життя“).

Хто минувшини не знає,
Про будучність той не дбає.
Богдан Лепкий.

(Наше духовенство в Галичині в XIX ст. підвалиною нашого національно-культурного розвитку. Його походження й освітання, національне почуття й освідомлення. Священники на перебрчанським Поділлію з моєї родини. Їх родинне й товариське життя.)

Положення українського народу в Галичині до злуки її з Габсбурською монархією було вельми сумне. Груба темрява і безпросвітність налягли були на наш край. Колишні руські вельможі і шляхта з переходом на латинський обряд спольщилися і відчужилися українському на родови та скріпили не тільки матеріально, але й інтелектуально освічену верству польську. Спольщені вельможі й шляхтичі-дідиці колишні руські, о-стільки лише оставали в звязи з нашим народом, що проживаючи серед нього і виживляючись панщиною працюючи його рук, не забули зовсім його мови й нею з ним розмавляли, а відчуваючи також потребу релігійно-духовного життя, ставили по своїх селах церкви або допомагали до їх будови яко колятори греко кат. парафій та бодай у більшій свята або неділі являлися з своїми родинами на богослуженнях. Досить згадати про графів Дідушицьких, Баворовських і т. и.

Наші міста мали польсько-жидівський вигляд, а українське міщанство, виперте на передмістя, творило хліборобську і дрібноремісничу верству. Міщані супружа, неспроможність, рівнодушність, або невмілість деяких наших міських священників іти навзаводи з численнішим, рухливішим і проворнішим польським духовенством по містах, пособляли переходови наших міщан на латинський обряд та їх польщенню. Таким способом втративши колишніх вельмож і шляхту, а в значній частині також міщанство, наш нарід у Галичині зберіг лише найнижшу верству су-

1) Сі згадки написані з поради пок. Д-ра Ос. Маковея яко доповнення до І. ч. „Споминів з мого життя“ (1912, Коломия)

